

Datum
2025-10-30

Handläggare
Stina Granberg Lindor

Direkttelefon
0380-51 81 78

E-postadress
Stina.granberglindor@nassjo.se

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
NÄSSJÖ KOMMUN

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Yttrande över Nationell transportplan 2026-2037, Dnr LI2025/01587

Inledning

Trafikverket har den 30 september 2025 sänt ut ett förslag till nationell plan för transportsystemet för perioden 2026-2037 på remiss. Planförslaget liksom olika fördjupningar i form av underlagsrapporter och promemorior finns tillgängligt på [Nationell plan 2026-2037 - Bransch](#)

Nässjö kommuns inspel berör i huvudsak satsningar kopplade till järnvägssystemet med särskild tonvikt på Södra Stambanan, Jönköpingsbanan och Vetlandabanan.

Ställningstagande

Infrastrukturens funktionalitet är avgörande för att skapa tillväxt idag och i framtiden. Kopplingen mellan mindre industritäta orter och större regionala centra blir allt viktigare i takt med att industrin blir alltmer kvalificerad och kompetensförsörjningen avgörande för livaktiga företag på mindre orter.

Trots en historiskt stor satsning i aktuellt förslag till Nationell transportplan så ser vi med oro på att nuvarande ram för infrastrukturåtgärder inte rymmer de resurser som krävs för att upprätthålla infrastrukturens funktionalitet, återta eftersatt underhåll och samtidigt genomföra investeringar i nu gällande plan. Att vidmakthålla befintlig infrastruktur och att återta eftersatt underhåll är "måsten" som ska prioriteras högt vilket Trafikverket också föreslår.

Nässjö kommun, med sina sex ingående järnvägar och en av Sveriges större kombigodsterminaler, är angelägna om att de investeringar som planeras ger stor nytta såväl lokalt och regionalt som nationellt.

Trafikverkets förslag att satsa på ökad upprustning och reinvestering i Södra Stambanan är klart positivt och angeläget, särskilt i ljuset av att Nya stambanor inte längre prioriteras. Samtliga namngivna investeringar som bidrar till ökad kapacitet på Södra

Stambanan förordas därför tillsammans med en utökad ram om 10% vilket innebär att även kapacitetspaket 1 och 2 kan genomföras. Positivt är också att planen pekar på kompletterande finansieringskällor såsom Svedabs utdelningsbara medel. Det är dock väsentligt att uppnå en snabb utbyggnad och kapacitetsförstärkning då trafikeringen kommer att stå inför ännu större utmaningar när Fehrman Bält-förbindelsen är färdigbyggd 2029. Det finns en stor risk att svenska järnvägar och vägar inte kommer att ha kapacitet att hantera den ökade trafiken vilket kommer drabba såväl gods- som persontrafik i vår region och begränsa möjligheterna till export och import. Enda sättet att minimera riskerna är att öka utbyggnadstakten.

Det namngivna järnvägsobjektet Värnamo-Nässjö/Jönköping kvarstår sedan innevarande plan trots en försvårande kostnadsutveckling. I objektet ingår en ny mötesstation på Jönköpingsbanan mellan Tenhult och Huskvarna. Trafikverket menar att denna mötesstation är tillräcklig för att inte försämra Jönköpingsbanans robusthet och störningskänslighet. Nässjö kommun, gemensamt med Nätverket Jönköpingsbanan (se separat yttrande), delar inte den uppfattningen. En utredning nätverket låtit utföra genom konsultfirman Trip visar att trafikeringen kommer att bli mindre robust och mer störningskänslig när den nya järnvägen från Byarum kopplas in på banan, trots den planerade mötesstationen.

Jönköpingsbanan är högt prioriterad av Region Jönköpings län och samtliga kommuner i länet. Den utgör en tvärförbindelse mellan Södra och Västra Stambanorna, är central i TEN-T-nätet för regionens kombiterminaler och har en betydande arbetspendling till och från regioncentrat Jönköping. Nässjö kommuns bedömning är att kapacitetsbrister, delvis låg hastighet och trafiksäkerhetsbrister på Jönköpingsbanan kommer att kvarstå med liggande planförslag. Det är därför mycket angeläget att fler åtgärder genomförs för att minska restiden och öka kapaciteten om regionen ska ha en möjlighet att fortsätta utvecklas. Denna ståndpunkt framfördes även vid tidigare planrevidering.

För att öka robustheten och kapaciteten på Jönköpingsbanan, samtidigt som restiden minskar, bör åtgärden Tretågsstation Forserum genomföras under planperioden. Den samhällsekonomiska bedömningen som Trafikverket gjort inför planrevideringen visar på en möjlighet att säkerställa framkomlighet för långa godståg på Jönköpingsbanan som är en del av godsstråket mot Göteborg. Nässjö kommun föreslår i sitt yttrande över Regional transportplan att samfinansiering sker genom denna samt att resterande finansiering sker via Nationella planens näringslivspott samt pott för trimningsåtgärder.

Trots satsning på järnvägen Värnamo-Nässjö/Jönköping inklusive ny järnväg, kvarstår ett antal mil oelektrifierad järnväg i Jönköpingsregionen. Region Jönköpings län tar höjd för elektrifiering av banan Nässjö-Eksjö och begränsade åtgärder på Vetlandabanan i förslaget till Regional plan. För att möta de transportpolitiska utmaningarna är det av stor vikt att Trafikverket prioriterar reinvesteringar i Vetlandabanan som kan finansieras via andra potter i den nationella planen, då objektet inte återfinns som ett namngivet objekt. Ett underlag, "Höglandsspår", finns framtaget. Underlaget redovisar förslag till reinvesteringar och visar även att statens drift- och underhållskostnader för järnvägen kommer att reduceras avsevärt efter vidtagna åtgärder.

Behovet finns också att upprusta och elektrifiera hela banorna Eksjö-Oskarshamn samt Värnamo-Halmstad, inte minst ur ett beredskapssyfte.

Den nationella transportplanen bör även inrymma åtgärder som identifierats i tidigare genomförd åtgärdsvalsstudie över Nässjö bangård och som syftar till att optimera nyttjandet av mark för statlig infrastruktur.

I samband med remiss av inriktningsunderlaget inför denna planeringsomgång lämnade de fem Höglandskommunerna Tranås, Aneby, Eksjö, Vetlanda, Sävsjö och Nässjö följande inspel till region Jönköpings län:

”Vi önskar en större transparens från Trafikverkets sida avseende prioriteringar i urvalsprocessen för namngivna objekt. Slutligen vill vi också understryka att utbyggnadstakten är för långsam i förhållande till behoven för att säkerställa pendlingsmöjligheter och plats för godstrafik. Förseningar och fördröjningar i infrastrukturprojekt har blivit mer regel än undantag. Trafikverket måste kunna bedriva en effektivare planering samt ett snabbare genomförande och ha en bättre kostnadskontroll i projekten. Detta är av högsta vikt och påtalas också i Riksrevisionens granskningsrapport från 2023 ”Nationell plan för transportinfrastrukturen – lovar mer än den kan hålla”.

Nässjö kommun ser därför mycket positivt på att Trafikverket tycks ha hörsammat kraven på större transparens i arbetet med att prioritera de satsningar som föreslås. Det förefaller också positivt att man inför nya arbetssätt för bättre kostnadskontroll och en riskreserv för objekt som drabbas av högre kostnader vilket minskar risken för undanträngningseffekter.

Avslutningsvis vill Nässjö kommun understryka att vi på ett konkret sätt bidrar till att möjliggöra genomförandet järnvägssatsningar i den Nationella planen. Vid Nässjöakademin drivs idag YH-utbildningar till bantekniker och kontaktledningstekniker samt Nationell yrkesutbildning till spårsvetsare. Den övningsanläggning som finns är en stor tillgång även för de företag som anlitar Nässjöakademin till uppdragsutbildningar och krisövningar. En fortsatt utveckling av övningsanläggningen bör ses som en viktig satsning för en säkrad kompetensförsörjning inom järnvägsområdet.

NÄSSJÖ KOMMUN
2025-10-30

Stina Granberg Lindor
Utvecklingschef
Kommunledningskontoret